

Giriş

Bu belge Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) tarafından tasarlanan Xnovate Programı kapsamında oluşturulmuş *Xnovate Fellows: İnovasyon Liderliği Fellowship Programı*'nin uygulanması sırasında *fellow* adaylarından, mezuniyet sonrasında ise *Xnovate Fellow* namını/ünvanını kullanan kişilerden uyulması beklenen değerleri (code of conduct) içeren bir belgedir. Bu rehber, fellow namını hak eden ve bu namı kullanan kişilerin dikkat etmesi gereken davranış şekillerini ifade etmektedir. Bu belgenin hukuki bir bağlayıcılığı olmadığı gibi genel topluluk (komünite) kurallarını ve değerlerini ihtiva etmemektedir.

Değerler

Farkındalık,

Farkındalık sayesinde kişi kendini tanıır, potansiyelini keşfeder, çevresini gözlemler ve anlamlandırır. Düşüncelerinin duygularının davranışlarının sorumluluğunu üstlenir. Her bir fellow adayı öz farkındalığına sahip olmalı ve farkındalığını geliştirmelidir. Çevresine tepkisel değil, etkisiz yaklaşmalıdır.

Arkadaşça davranmak,

Her bir fellow adayı insan ilişkilerinde birbirlerine karşı açık olabilmelidir. Fikirleri sonuna kadar sabırla dinlemeli ve kıymet verebilmelidir. En aykırı, en uç fikirler bile "arkadaş"lık temelinde sabırla ele alınabilmeli ki yaratıcı ve farklı fikirlerin ortaya çıkabilmesinin zemini yaratılabilsin.

Duyguları Yönetebilmek (Öz denetim) ve Empati,

Gerekliliklere, hislere, dileklere ve düşüncelere karşı beklentisiz tepki verebilmek, kendini ve iletişimi kapatmamak ve etkin bir etkileşim için çevreye karşı duyarlı olabilmek önemlidir. Fellowlar kendi iradeleriyle duygularını, arzularını ve eylemlerini kontrol edebilmelidir. Özellikle yoğun stresin olduğu an ve ortamlarda bireylerin kendi eylemlerine, durumun ve şartların gerektirdiği sınırlara göre kendilerini kontrol edebilmeleri beklenir.

Kelimeleri seçerken dikkatli ve herkesin söz hakkına saygılı olmak,

Bilgiyi ve malumatı aktarmanın bir çok yolu mevcuttur. Fellow'ların iletişim kurarken kelime seçimine özen göstermeleri, aşağılayıcı, ırkçılık ve değerlere saygısızlık gibi olumsuz ifadeler içeren söylemlerden kaçınmaları esastır. Bunun yanı sıra Fellow'ların herkesin söz hakkını gözeterek yerinde ve etkili konuşmayı prensip edinmeleri faydalı olacaktır.

Farklılıklardan Beslenmek,

Fellowlar içerisinde buldukları topluluklarda her bireyin ekibe katacağı eşsiz bilgiler, fikirler ve beceriler olduğuna inanır. Bu yüzden farklı değerlere, inançlara, zararsız eylemlere, fikirlere ve rutinlere karşı anlayışlıdır ve yargılamadan saygı gösterir. Her bireyin özgün katkısını ortaya çıkarmak için fırsat verir çünkü bunlarla güçleneceğini bilir.

Doğru ve Dürüst olmak,

Fellowlar her koşulda ortak değer ve etik inançları izleyerek doğru davranışlar sergilerler. Doğru olmak, ilk önce kendine karşı doğru olmayı ve kendine saygısını kaybettirecek davranışlardan kaçınmayı gerektirir. Fellowların söyledikleriyle yaptıkları birdir, eylemlerinde adil ve şeffaftırlar. İnsanlara mevkiinden veya farklı fikirlere sahip olmasından bağımsız olarak saygıyla davranırlar. Ekstra çaba sarfetmek gerekse bile verdikleri sözleri tutmaya çalışırlar.

Cömert olmak,

Fellowlar fikirleri ve eylemlerinde başkalarına karşı daima paylaşımcı olmak konusunda "cömert" ve talepkar olmadan açıktırlar.

İlham vermek,

Fellowlar, farklılığı ve mükemmeli yaratmaya olan tutkularıyla etrafındakilere ilham verir. Yeteneklerine ve bilgisine güvenir ancak sergilerken alçak gönüllüdür. Katkılarına ilgi gösterilmesine veya övülmesine ihtiyacı azdır.

Meraklı ve öğrenmeye açık olmak,

Yazılı tarihimizin büyük başarılarının çoğunluğu verilen bilgiyi olduğu gibi kabul etmeden sorgulayarak, araştırarak ve deneyerek gerçekleşmiştir. Merak dürtüsü en önemli öğrenme aracıdır; sürekli soru sormak ve cevap aramak fikirlerin başlangıç noktasıdır. Bilimsel bilgi ve rasyonel akılın modern yaşamımızdaki katkılarını da düşünerek fellowlardan iş yaşamlarında ve özel hayatlarında sorgulayıcı, kuşkucu ve yeniliklere açık, meraklı olmaları beklenmektedir. Fellowların var olan bilgi birikimlerini bireysel cabalarına ek olarak ekosistemin de katkılarıyla sürekli olarak güncellemeye ve genişletmeye istekli olmaları beklenmektedir.

Nesnel değerlendirmeler yapabilme ve mantıksal kararları gözetme,

Bilgi ve mantık çerçevesinde hareket edebilmek ve bu doğrultuda karar vermek önemlidir. Fellowlar, içinde buldukları veya karşılaştıkları durumlarda nesnel değerlendirmeler yapabilmeli, kararlarını mantık ve bilgi çerçevesinde vermelidir. Değerlendirme ve karar alma süreçlerinde bağımsız, akla uygun ve hislerin etkisi altında olmadan hareket etmeyi de bilmelidir.

Uyumlanabilmek,

Koşullara, oluşabilecek yeni durumlara ve "beklenmedik an"lara hazırlıklı olmak bu durumlardan öğrenerek ve adapte olarak çıkabilmek önemlidir. Bundan dolayı, fellowların iş yaşamlarında ve bundan sonraki hayatlarında "esnek" ve oluşabilecek olumlu/olumsuz durumlara uyumlanabilmeleri önemli bir yetenektir.

Çevreye ve ekolojiye duyarlı davranmak,

İktisadın temel kuralları yeryüzündeki kısıtların varlığından dolayı yeni teknolojiler ve gelişmeler artık ekolojiye duyarlı ve sürdürülebilir nitelikte olmak zorundadır. Fellowların profesyonel ve özel yaşamlarında bu kısıtların kullanımına duyarlı olmaları ve iş yaşamlarında bu girdileri kullanırken tekrar ve tekrar değerlendirmeleri önemlidir.

Mücadeleci/Meydan Okuyan,

Fellowlardan zorluklara meydan okuması ve mücadeleci bir davranış sergilemesi beklenmektedir. Bunu yaparken etik ve insani değerleri gözetmelidir. Fellowlar bulunduğu durumu doğru analiz edebilmeli, olabilmesi muhtemel problemleri tespit ederek onları problem yerine fırsat olarak değerlendirebilmelidir. Zorluklar ve sorunlar karşısında dayanıklı (resilient) olmalı, zorluklara göğüs gerebilmeli ve kendi ile birlikte çevresindekileri de bu yönde cesaretlendirmelidir.

KOMÜNİTE'ye Bağlılık,

Fellowlardan buldukları ünvana bağlılıkları değil bağlılıkları beklenmektedir. Xnovate Fellows Komünitesi'ne aidiyet duygusu hisseden, TTGV misyonuna da katkı vermek için bu ağ yapılarında bulunan, bu bağlamda etki yaratacak süreçlerde bulunan kişilerin bağlılıkları sorgulanmaz. Fellowlar gönüllü ve istekli oldukları sürece bu komünitenin bir parçası olarak kalırlar.

Türkiye'nin teknoloji öyküsüne katkıda bulunmak,

Fellowların tüm değerleri benimsemesi, "fellow" namını kullanırken özen göstermesi beklenir. Bunun yanı sıra Türkiye'nin ve TTGV'nin teknolojiyi üreten bir ekonomi olma yolundaki çabalarına doğrudan veya dolaylı olarak katkıda bulunmalı, bulunmak için çaba sarf etmeli ya da etkisi olabilecek kişileri, kurumları, organizasyonları da bu yönde harekete geçirmek suretiyle etkilemelidir.

xnovate
fellows

İNOVASYON
LİDERLİĞİ
FELLOWSHIP
PROGRAMI

Davranış Kuralları Rehberi

Yazanlar:

Başak Akdaş, Dr. Muhsin Doğan, Nur Köse,
Yaprak Küçükgül Yılmaz,
Dr. Dilek Turan

Katkıda Bulunanlar:

Arda Çetinkaya, Emre Dalarslan, Gencer
Özkazman, Hakan Boğazpınar,
Koray Dinçalp, Nergis Kirişcioğlu, Selin Kanyas,
Yiğit Yeldan